

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce **Z. M.**, zastoupeného Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Praha 2, Vinohradská 22, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 10. 2015, č. j. 15 A 103/2015 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Vratislavu Polkovi **se určuje** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ústí nad Labem (dále „krajský soud“) usnesením ze dne 8. 10. 2015, č. j. 15 A 103/2015 – 43, zastavil řízení o žalobě žalobce (dále „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 7. 2015, č. j. MV-54338-3/SO-2015, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 21. 2. 2015, č. j. OAM-6048-22/PP-2014. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost stěžovatele o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky

z důvodu, že se stěžovatel dopustil obcházení zákona účelovým uzavřením manželství s cílem získat povolení k přechodnému pobytu.

Krajský soud odůvodnil zastavení řízení tím, že stěžovatel nesplnil poplatkovou povinnost, neboť nezaplatil ani část soudního poplatku za žalobu ve výši 1.000 Kč poté, kdy byl předchozím usnesením krajského soudu osvobozen od poplatkové povinnosti v rozsahu 2.000 Kč. Výzva k zaplacení soudního poplatku byla řádně doručena ustanovené zástupkyni stěžovatele do její datové schránky. Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek za žalobu ve lhůtě stanovené výzvou k zaplacení soudního poplatku, ani později ke dni rozhodnutí krajského soudu.

Stěžovatel napadl uvedené usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a e) soudního řádu správního (dále „s. ř. s."). Uvedl, že výzva k zaplacení soudního poplatku byla doručena jeho ustanovené zástupkyni, která jej včas o povinnosti zaplatit soudní poplatek nevyrozuměla. Přístup krajského soudu považuje stěžovatel za přepjatě formalistický a zároveň namítá, že výzva k uhrazení soudního poplatku měla být doručena také přímo jemu, neboť jde o úkon, který má účastník vykonat osobně. K tomu odkazuje na ustanovení § 42 odst. 2 s. ř. s. a rovněž na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2014, č. j. 29 Co 61/2014 – 52.

V zastavení řízení spatřuje stěžovatel zásah do svého práva na soudní ochranu. Zároveň zdůrazňuje, že soudní poplatek zaplatil bezprostředně poté, co se dozvěděl o tom, že jej měl uhradit, a to dne 16. 10. 2015. To dokládá i přiloženým potvrzením o převodu. Z uvedených důvodů navrhl zrušení usnesení krajského soudu napadeného kasační stížností; posléze rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění podmínek řízení. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustný důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který jako jediný dopadá na případy, kdy bylo řízení před krajským soudem zastaveno. Stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy věcně projednatelná.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

Především je nutno upozornit, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu zaplacení soudního poplatku není úkonem, který by musel účastník řízení vykonat osobně. Nic takového nevyplývá ani ze s. ř. s. ani ze zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o soudních poplatcích"). Jedná se o typicky zastupitelné jednání, tedy jestliže je účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se v souladu s § 42 odst. 2 s. ř. s. doručuje pouze jeho zástupci (blíže viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 – 69, č. 726/2005 Sb. NSS). Obdobný přístup k otázce doručování výzvy k zaplacení soudního poplatku zastává také Ústavní soud. Lze odkázat například na usnesení ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. II. ÚS

671/02 (dostupné na www.nalus.usoud.cz), podle nějž *„[v]ýklad obecných soudů, které nepovažují zaplacení soudního poplatku za natolik nezastupitelný úkon, který musí být podle § 49 odst. 1 občanského soudního řádu vykonat pouze účastník osobně, je ústavně konformní.“*

Nejvyšší správní soud tedy nespatřuje ve způsobu výzvy krajského soudu k uhrazení (části) soudního poplatku procesní pochybení či přepjatý formalismus. Postup krajského soudu byl zcela standardní a v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou správních soudů. Na tom nic nemění ani odkaz stěžovatele na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2014, č. j. 29 Co 61/2014 – 52. Tomuto rozhodnutí rozhodovací praxe v oblasti správního soudnictví nepřiznává žádnou relevanci, jak je patrno kupříkladu z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Afs 225/2014 – 21, nebo ze dne 16. 12. 2014, č. j. 8 Afs 162/2014 – 22 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Z ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích vyplývá, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Nezaplatil-li tedy stěžovatel soudní poplatek za žalobu ani ve lhůtě stanovené ve výzvě krajského soudu, neměl krajský soud podle zákona jinou možnost než řízení zastavit. Případné pochybení ustanovené zástupkyně stěžovatele nemohlo mít vliv na posouzení věci krajským soudem a není rozhodné ani pro posouzení věci Nejvyšším správním soudem. Nad rámec nutného zdůvodnění Nejvyšší správní soud pouze dodává, že stěžovatel má možnost řešit případné pochybení své zástupkyně zejména v duchu předpisů upravujících výkon advokacie (zejména zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů), což zahrnuje i odpovědnost advokáta za škodu, kterou způsobil klientovi v souvislosti s výkonem advokacie. Obdobně uvážil tento soud o významu tvrzeného pochybení zástupce při přezkoumávání rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku například v rozsudku ze dne 23. 11. 2007, č. j. 8 As 55/2007 - 21.

Pro rozhodnutí ve věci není relevantní ani stěžovatelem tvrzené zaplacení soudního poplatku dne 16. 10. 2015, tedy až po vydání kasační stížností napadeného usnesení. Podle dikce § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích by takové opožděné zaplacení soudního poplatku bylo relevantní pouze v případě, kdy by k němu došlo dříve, než usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci. V takovém případě by krajský soud byl povinen usnesení o zastavení řízení sám zrušit. V projednávané věci však usnesení napadené kasační stížností nabylo právní moci 12. 10. 2015 a opožděné zaplacení soudního poplatku stěžovatelem, k němuž došlo dle tvrzení stěžovatele po nabytí právní moci usnesení krajského soudu o zastavení řízení (dne 16. 10. 2015), proto není pro rozhodnutí ve věci relevantní.

Lze tedy uzavřít, že kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) není dán a rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení je v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

O žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší

správní soud pro nadbytečnost nerozhodoval, jelikož bez zbytečného odkladu po podání této žádosti rozhodl ve věci samé. Rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti by za této situace postrádalo smysl, neboť by vyvolávalo právní účinky pouze do doby rozhodnutí ve věci samé.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože však žalovaný náhradu nákladů nežádal, a případné vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů žalovanému nepřiznal.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. náleží odměna za poskytnutí právních služeb ustanovenému zástupci stěžovatele. Ustanovený zástupce stěžovatele vykonal v řízení jeden úkon právní služby podle § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), podle kterého se za úkon právní služby považuje první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení. Za jeden úkon právní služby náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 6 odst. 1 advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkově tedy náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna ve výši 3.400 Kč. Ustanovený zástupce stěžovatele nesdělil soudu, zda je plátcem DPH, proto mu náhrada za DPH nebyla přiznána. Tato částka bude ustanovenému zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. totiž náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2016

Mgr. Radovan
Havelec
předseda senátu